

BELEIDSPLAN 2025 - 2030

Stichting Collecties Familie Oudemans-van Straaten

Culturele ANBI-stichting COFOS

Borgesiusweg 1
9698 XS Wedde

collectiesoudemans-vanstraaten@gmail.com
<http://www.collectiesoudemansvanstraaten.nl>

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding**
- 2. Stichting COFOS**
- 3. Samengaan Stichting Arboretum Wedde en Stichting COFOS**
- 4. De Collecties**
- 5. Missie van Museum het Dinosaurium**
- 6. Verhouding Landgoed Tenaxx, Museum Het Dinosaurium, Tenax VOF en Stichting COFOS**
- 7. Governance Code Cultuur 2019**
- 8. Doelstellingen Stichting COFOS 2025-2030**
- 9. Fondsenwerving**
- 10. Samenwerking**
- 11. Plannen van Landgoed Tenaxx**
- 12. Samenvatting**

1. Inleiding

Uitgangspunten voor het beleidsplan 2025-2030 van de Stichting COFOS zijn:

- de statutaire doelstellingen van de Stichting COFOS,
- de doelstellingen van de Stichting Arboretum Wedde, die in 2022 is opgenomen in de Stichting COFOS,
- het behoud en beheer van de collectie van de familie Oudemans-van Straaten zoals verwoord in de statuten, en
- het beleidsplan 2025-2030 van Museum Het Dinosaurium.

2 Stichting COFOS

Stichting Collecties Familie Oudemans-van Straaten (COFOS) is opgericht op 30 april 2020. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Groningen onder nummer 77937791. De stichting heeft op 1 augustus 2020 een culturele ANBI status verkregen

COFOS heeft ten doel het *behouden, beheren en presenteren* van de collecties van de familie Oudemans-van Straaten, alsmede al hetgeen met het vorenstaande in de ruimste zin verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Het bestuur van COFOS bestaat in 2025 uit:

- mevrouw Prof. dr. H.M. Oudemans-van Straaten, oprichter en initiatiefnemer (voorzitter)
- mevrouw mr. M. Llompart y van Delden, Ministerie OCW, Cultural Policy, Cultural Heritage, Unesco, Human Rights (secretaris)
- mevrouw R. Rumahloine-Schoenmaker, Financieel advies en management ondersteuning (penningmeester)
- dr E.W.A. Mulder (paleontoloog), voormalig conservator Natura Docet, Denekamp (bestuurslid)
- dhr R. Govaerts, BSc, Botanicus, Hoofd van de Plants of the World Online database Royal Botanic Garden, Kew (bestuurslid)

- dhr J. Loots, oprichter hydrografisch bureau Geoplus, ondernemer Natuur en Milieu, diverse maatschappelijke functie op het gebied van Natuur en Milieu (bestuurslid)
- dhr G.J. Takkenkamp, beëdigd rentmeester en taxateur, beheer van landgoederen (bestuurslid)

De bestuursleden werken onbezoldigd. De stichting heeft geen winstoogmerk. Eventuele baten komen ten gunste van de collectie.

Vestigingsgegevens:

Stichting Collecties familie Oudemans-van Straaten

Borgesiusweg 1, 9698 XS

Wedde, Groningen

KvK-nummer: 77937791

RSIN: 861205807

Website: <http://www.collectiesoudemansvanstraaten.nl/>

Beheer

Conform de voorwaarden voor de ANBI-status voert de stichting een administratie. Uit deze administratie blijkt welke bedragen zijn ontvangen en uitgegeven aan het realiseren van de doelstellingen van de stichting, alsmede aan het beheer van de stichting

3. Samengaan Stichting Arboretum Wedde en Stichting COFOS

Op 14 maart 2016 werd de Stichting Arboretum Wedde opgericht. Kort samengevat waren de doelstellingen van de Stichting Arboretum Wedde:

- a. Het aanleggen, beheren en in stand houden van het arboretum
- b. Het verspreiden van kennis over bomen
- c. Het bevorderen van de diversiteit van bomen binnen de Provincie Groningen

Deze stichting is op 13 mei 2022 opgeheven. Reden van deze opheffing was de toenemende verbinding tussen *de collectie van COFOS* en *bomencollectie in het arboretum*, die beide door de familie Oudemans-van Straaten zijn verzameld. Drie van de vijf bestuursleden van de Stichting Arboretum zijn toegetreden tot de Stichting COFOS (G. Takkenkamp, J. Loots en R. Govaerts).

Deze fusie versterkte het samenhangende verhaal tussen de fossielen en modellen van (dino)sauriërs en de bomenverzameling in het arboretum.

4. De Collecties

De collecties van de familie Oudemans-van Straaten bevinden zich op Landgoed Tenaxx en bestaan uit de volgende onderdelen:

1. Fossielen, replica's en modellen van (dino)sauriërs.
2. Een bijzondere bomenverzameling in het arboretum.
3. Een serie miniaturen van markante gebouwen uit de drie noordelijke provincies.
4. Het Boomschorshuisje, een cement rustique gevel waarvan de restauratie vanwege kosten voorlopig is uitgesteld.

Toelichting op de collecties

- Ad 1. Dit zijn replica's van fossielen en modellen van
- o (dino) sauriërs waarvan de resten in Nederland in de Sint-Pietersberg zijn gevonden: de Bethasuchos, de Orthomerus en de Mosasaurus hoffmannii uit het late-Krijt;
 - o voetsporen en replica's van verspoelde skeletten van sauriërs uit het Trias die in Winterswijk zijn gevonden; replica's van schedels van iconische dinosauriërs uit het Krijt
 - o oudere (replica's) van fossielen uit het Devoon en Carboon.

De stichting is eigendom van deze collectie. Zij wordt tentoongesteld in het **binnenmuseum** van Museum Het Dinosaurium van Landgoed Tenaxx. De nadruk ligt op educatie en beleving voor een breed publiek, met name kinderen en hun begeleiders. De presentatie is speels, visueel sterk en wetenschappelijk onderbouwd. In het museum wordt veel aandacht besteed aan de (co-)evolutie tussen dinosauriërs en de bomen. Dit verhaal loopt direct over in het arboretum met de bomencollectie

- Ad 2. In het arboretum 'De Hangende Tuinen' van Landgoed Tenaxx staan meer dan 1000 bijzondere boomsoorten uit alle delen van de wereld, voor zover zij hier kunnen overleven. Het zijn
- o oorspronkelijke soorten (species) merendeels gekweekt uit zaad. Zij zijn geordend naar geografische herkomst (China, Japan, Noord-Amerika, Eurazië en Zuidelijk Halfrond. Een deel van deze soorten zijn zogenaamde levende fossielen, bomen die er uiterlijk net zo uit

zien als de fossielen die gevonden zijn uit het Mesozoïcum, de tijd dat de (dino)sauriërs leefden.

- o Naast oorspronkelijke soorten (species) heeft het arboretum een bijzonder collectie treurvormen, meer dan 750 soorten, naar alle waarschijnlijkheid de grootste collectie treurbomen ter wereld. De treurvormen zijn zo mogelijk naast de oorspronkelijke soorten geplant, en weerspiegelen zo de variatie in de natuur.

De bomencollectie in het arboretum vormt daarmee het **buitenmuseum** van Museum het Dinosaurium, waarin het verhaal van de evolutie van bomen en de co-evolutie van bomen en dinosauriërs wordt verteld.

Binnen- en buitenmuseum zijn inhoudelijk met elkaar verbonden. Bezoekers krijgen binnen inzicht in de evolutie van het leven op aarde en kunnen deze verhalen buiten beleven. De combinatie maakt het museum uniek in zijn soort.

Ad 3. De miniatures van karakteristieke gebouwen uit de drie noordelijke provincies zijn tentoongesteld in Miniatuurpark het Grootse Noorden, dat zich ook op Landgoed Tenaxx bevindt. De miniatures stonden destijds in Appelscha, hebben jarenlang in opslag gestaan, en zijn tenslotte opgekocht door de Familie Oudemans-van Straaten en gerestaureerd. In 2019 is het miniatuurpark geopend. Daarna is het park tijdelijk gesloten geweest vanwege de deplorabele toestand van een aantal miniatures. Na een grondige restauratie en vernieuwing van een aantal miniatures is het park in 2024 weer geopend. De miniatures zijn voor 10 jaar in bruikleen gegeven aan de Stichting COFOS.

Ad 4. Het Boomschorshuisje heeft in Amsterdam aan de Amstelveenseweg gestaan. In 2021 heeft de familie Oudemans-van Straaten unieke cement-rustiek voorgevel die in depot stond overgenomen met de bedoeling die te restaureren en op Landgoed Tenaxx te plaatsen. Helaas bleken de bouwkosten van het stabiel plaatsen van deze gevel vele malen hoger dan de offerte waarop subsidie is aangevraagd, en is van restauratie af gezien. De gevel staat in depot op de Oerdeweg.

5. Missie van Museum Het Dinosaurium

Museum Het Dinosaurium heeft als missie om bezoekers, met name kinderen en hun (groot)ouders of andere begeleiders, op interactieve en speelse, maar wetenschappelijk verantwoorde wijze kennis te laten maken met:

1. de evolutie en betekenis van (dino)sauriërs, met bijzondere aandacht voor (dino)sauriërs die zijn gevonden in het gebied dat nu Nederland is, en
2. De co-evolutie van (dino)sauriërs met hun leefomgeving met name met de planten en bomen tijdens het Mesozoïcum (Trias, Jura en Krijt), de tijd waarin zij leefden.

Door middel van replica's, afdrukken, fossielen, spelvormen en andere educatieve middelen worden deze thema's toegankelijk en levendig gepresenteerd in het binnenmuseum.

Het verhaal van de evolutie wordt niet alleen zichtbaar in het gebouw van museum Het Dinosaurium, maar ook in het arboretum, waar het verhaal van de co-evolutie van bomen en dinosauriërs wordt verteld.

Binnen- en buitenmuseum hebben zo een nauw inhoudelijke verbinding.

6. Verhouding Landgoed Tenaxx, Museum Het Dinosaurium, Tenax VOF en Stichting COFOS

6.1 Landgoed Tenaxx

Landgoed Tenaxx is een landgoed van ongeveer 25 ha in de gemeente Westerwolde. Op het Landgoed bevindt zich inlands bos, een arboretum met vijvers, een museum, een dinopark, een boogschietbaan, en een miniatuurpark. Het landgoed is destijds is opgericht door Th.C.W. Oudemans en zijn echtgenote H.M. Oudemans-van Straaten. De heer Th.C. W, Oudemans is 22 maart 2024 overleden. De activiteiten op het landgoed worden voortgezet door twee van zijn kinderen, Christiaan Oudemans en Anna Dora Oudemans, en zijn echtgenote H.M. Oudemans-van Straaten. De bezoekers van het dinopark hebben met hun kaartje vrije toegang tot het hele landgoed, waaronder het museum.

6.2 Museum Het Dinosaurium

Museum Het Dinosaurium heeft als missie om bezoekers, met name kinderen en hun (groot)ouders, op interactieve en speelse, maar wetenschappelijk verantwoorde wijze kennis te laten maken met:

1. de evolutie en betekenis van (dino)sauriërs, met een focus op (dino)sauriërs die zijn gevonden in het gebied dat nu Nederland is, en
2. De co-evolutie van (dino)sauriërs met hun leefomgeving met name met de planten en bomen tijdens het Mesozoïcum (Trias, Jura en Krijt), de tijd waarin zij leefden.

Het museum heeft twee locaties, het binnennmuseum en het buitenmuseum. De twee hebben een nauwe inhoudelijke relatie. Het verhaal van (co-)evolutie wordt niet alleen in het museum verteld, maar ook zichtbaar en ervaarbaar bij de *levende fossielen* in het arboretum.

Het museumgebouw is in eigendom van Tenax VOF. Tenax VOF staat gedurende tenminste 25 jaar garant voor de bekostiging van alle onderhoud, werkzaamheden en activiteiten ten behoeve van het museum gebouw. Het museum heeft zonnepanelen.

6.3. Stichting COFOS

De Stichting COFOS is een onafhankelijke stichting die verantwoordelijk is voor het behoud, beheer en de presentatie van de collectie de collecties van de familie Oudemans (zie boven). De stichting COFOS voert die taken ook daadwerkelijk uit.

6.4 Tenax VOF

Tenax VOF is eigenaar van Landgoed Tenaxx. Vennoten zijn Christiaan Oudemans, Anna Dora Oudemans, en voornamelijk HM Oudemans-van Straaten. HM Oudemans-van Straaten heeft geen economisch/zakelijk belang meer in Tenax VOF. De juridische overdracht van haar aandeel zal/kan pas plaats vinden als de nalatenschap van Th.C.W. Oudemans is afgehandeld. Op dat moment is zij geen vennoot meer van Tenax VOF.

De werkzaamheden op Landgoed Tenaxx zijn verdeeld. Christiaan en Anna Dora beheren het dinopark, het onderhoud van het arboretum, het terrein van het miniatuurpark en het inlandse bos, HM Oudemans-van Straaten beheert het museum, de bomencollectie in het arboretum en de miniatures.

7. Governance Code Cultuur 2019

De Stichting COFOS onderschrijft de Governance Code Cultuur 2019.

Eén van de punten die daar wordt besproken is *belangenverstrengeling*. De code zegt dat belangenverstrengeling op zich geen probleem is en zelfs gunstig kan zijn, maar dat belangenverstrengeling ook *ongewenst* en *tegenstrijdig* kan zijn, en dat de laatste twee vermeden moeten worden.

Belangenverstrengeling is er in geval van COFOS, omdat er een familiale band tussen HM Oudemans-van Straaten, voorzitter van de stichting, en C.P Oudemans,

vennoot van Tenax VOF. Deze relatie is in zijn algemeenheid niet in strijd met het doel van de Stichting COFOS, Het behouden, beheer en de presentatie van de collecties van de familie Oudemans-van Straaten is ook in het belang van Tenax VOF. Mocht er zich een ongewenste verstrengeling voordoen, dan staat het belang van de stichting te allen tijden voorop

Het bestuur van de Stichting COFOS is bekend met deze relatie. Het bestuur is alert op de mogelijkheid dat deze verstrengeling ongewenst kan worden. In dat geval zal H.M. Oudemans dan niet deelnemen aan de voorbereiding, beraadslaging, besluitvorming en uitvoering van deze zaak, en het bestuur zal zo nodig andere passende maatregelen treffen. Het belang van de stichting staat voorop.

8. Doelstellingen van de Stichting COFOS voor de jaren 2025-2030

Stichting COFOS stelt zich voor de komende jaren de volgende doelen:

8.1. Aanvragen van een officiële museumstatus voor Museum het Dinosaurium:

- De aanvraag is in een vergevorderd stadium en wordt voor 24 augustus ingediend.

8.2. Met betrekking tot de bomencollectie

- Ontwikkeling van een GPS-gestuurde bomenkaart. Cruciaal voor het duurzaam behoud van de bomencollectie is de ontwikkeling van een *online kaart* waarin de bomen zijn terug te vinden op grond van hun *GPS coördinaten*. Het gaat hier om vaak zeldzame soorten, waarvan het van groot belang is dat de naam en de plaats waar zij staan vastliggen, zodat zij in de toekomst zijn terug te vinden. Hiervoor zal geïnvesteerd moeten worden in een programma en in menskracht om de plaats van de bomen in te meten.
- Aansluiting te zoeken bij de nationale bomendatabase van het Nationale Bomenmuseum Gimborn.
- Ontwikkelen van een eigen website voor het arboretum
<https://www.arboretumlandgoedtenaxx.nl/>

8.3. Educatieve verdieping van het buitenmuseum

- Informatie over de evolutie van bomen en co-evolutie van bomen en (dino)sauriërs via QR codes
- Themawandelingen, o.a. over levende fossielen, intelligente bomen.

8.4. Ontwikkelen van een eigen website voor het binnenmuseum dinosaurium.nl waarin de thema's en de collectie worden beschreven.

8.5 Verbetering de presentatie in het binnenmuseum:

- Er zijn plannen om de Mosasaurus anders op te hangen, de belichting te verbeteren, en het plafond van het museum bij het presentatie te betrekken.
- Bestaande thema's moeten verder worden uitgewerkt zoals
 - De evolutie van tweebeinige dinosauriërs tot vogels
 - Tijd en biodiversiteit: het ontstaan en uitsterven van soorten, waaronder (dino)sauriërs, en de niche die daardoor voor nieuwe soorten ontstaat.

8.5.1 Met betrekking tot de miniatures

- a. Onderhoud en restauratie bestaande miniatures
- b. Nieuw exemplaar station Groningen via 3-D printing. Het vhidige object is in slechte conditie en staat in depot.

9. Fondsenwerving

Van belang is te vermelden dat zowel het arboretum als het museum verliesgevende ondernemingen zijn. Het behoud en de organische ontwikkeling ervan zijn zeer kostbaar, terwijl zij geen of nauwelijks geld opleveren.

Op dit moment draagt Landgoed Tenaxx de kosten voor het onderhoud van het arboretum en het museumgebouw. De bezoekers van Landgoed Tenax betalen voor hun kaartje, en hebben daarmee vrije toegang tot het museum en het arboretum. Bezoekers komen echter in zijn algemeenheid primair voor het Dinopark, niet voor het arboretum en het museum. Het museum en het arboretum zijn een kers op de taart. De onderhoudskosten worden onvoldoende door inkomsten gedekt.

Het is daarom cruciaal om voor het behoud van de collecties in het museum en het arboretum voor specifieke projecten externe fondsen te werven. De Stichting COFOS zal zich daarvoor inzetten.

10 Samenwerking

COFOS werkt op dit moment samen met

- Boomkwekerij van Kempen. Henk van Kempen verzamelt voor het arboretum nieuwe treurvormen en griffels voor nieuwe treurvormen en laat die op gepaste onderstammen enten. Hij levert ook exemplaren voor het in stand houden van de huidige collectie.
- Botanic Gardens Kew, Rafael Govaerts
- Zeven musea in Westerwolde in de vorm van een samenwerkingsverband, waarin de Museumnacht Westerwolde onder de titel ‘Stap in een andere wereld’ wordt georganiseerd: Het MOW, Vesting Bourtange, Museum Klooster Ter Ape, Vestingmuseum Oudeschans, De Burcht in Wedde, Kamp De Beetse in Sellingen en het Dinosaurium.
- Botanic Gardens Kew, London
- Het Nationale Bomenmuseum Gimborn met betrekking tot de Nationale Bomendatabase

Als het lukt om voor het Dinosaurium een officiële museumregistratie te verkrijgen, zal samenwerking met landelijke musea zoals Naturalis en Teylers Museum gemakkelijker worden.

11. Plannen van Landgoed Tenaxx

Landgoed Tenaxx is voornemens uit te breiden richting de *Hoornder Veenen*, en daar onder andere een dependance van Het Dinosaurium op te richten. Zij heeft daar al een parkeerterrein. Dit kan niet zonder externe financiering. Landgoed Tenaxx zet zich ervoor in om in het kader van *NijBegun* hiervoor subsidie te verwerven. Deze dependance zal het diepere, geobiologische verhaal van Noord-Nederland beleefbaar maken. Centraal zal de geologie van Groningen in het Mesozoïsche tijdperk staan. In die periode bewoog het huidige Nederland zich als gevolg van platentektoniek van de evenaar naar het noorden, en was Groningen afwisselend zee en land.

Bezoekers zullen op interactieve wijze ontdekken:

- de **geologische geschiedenis** van de regio, met bodemlagen gevormd in tijden waarin tropische zeeën, kustvlaktes en oerbossen zich afwisselden;

- de **fauna**, zowel het verhaal van de mariene fauna waaronder de Mosasaurus en de Nothosaurus die nu al in het Dinosaurium worden getoond als het verhaal van landdieren waaronder de Camarasaurus en Megalosaurus waarvan sporen in de grensstreek zijn gevonden;
- de **flora**, waaronder levende fossielen uit het Mesozoicum zoals de metasequoia, ginkgo en de araucaria die op landgoed Tenaxx groeien.

De dependance vormt daarmee niet alleen een inhoudelijke uitbreiding van Het Dinosaurium, maar ook een ondergrondse aanvulling op Geopark De Hondsrug: waar het Geopark de sporen van ijstijden toont, onthult Tenaxx het oudere verhaal van flora, fauna en geologische formaties uit het diepere verleden van Groningen.

12 Samenvatting

In 2022 is Stichting Arboretum Wedde opgehouden te bestaan als zelfstandige stichting en opgenomen in Stichting COFOS. Reden van de deze opheffing was de toenemende inhoudelijke verbinding tussen *de collectie van COFOS en bomencollectie in het arboretum*, die beiden tot de collecties van de familie Oudemans-van Straaten behoren.

Stichting COFOS heeft ten doel het *behouden, beheren en presenteren* van de collecties van de familie Oudemans-van Straaten. De collectie bestaat uit 1. (replica's van) fossielen en modellen van (dino)sauriërs die voornamelijk in het binnenmuseum van Museum Het Dinosaurium wordt tentoongesteld; 2. de bomencollectie (species, levende fossielen en treurvarianten) in het arboretum, het **buitenmuseum**, waar het verhaal van de evolutie van bomen en co-evolutie van bomen en dinosauriërs wordt verteld; 3. de miniaturen van de drie noordelijke provincies die tentoongesteld zijn in Miniatuurpari Het Grootse Noorden; 4. Het Boomschorshuisje dat op dit moment in depot staat.

Doelstellingen van COFOS voor 2025-2030 zijn het behoud van de collectie, verbetering van de presentatie, versterken en verdiepen van de huidige thema's, het verhaal vertellen van de evolutie van bomen en dinosauriërs en hun strategieën om te overleven, het gericht uitbreiden van de collectie, en het aanvragen van een museumregistratie voor Het Dinosaurium. Voor het duurzaam behouden van de

bomencollectie is de ontwikkeling van een online kaart van cruciaal belang, waarin de bijzondere bomen zijn terug te vinden op grond van hun GPS coördinaten. Voor het toegankelijk maken van de collectie voor een breder publiek is aansluiting bij de Nationale Bomendatabase van belang. Het Dinosaurium. COFOS zal zich inzetten voor fondsenwerving om deze doelen te bereiken.

Het bestuur van COFOS onderschrijft de Governance Code Cultuur 2019, en zal alert zijn op mogelijke ongewenste of tegenstrijdige belangenverstrengeling tussen Stichting COFOS en Tenax VOF. Zij zal bij ieder zaak overwegen of er sprake is van ongewenste belangenverstrengeling of tegenstrijdige belangen, en op dat moment passende maatregelen nemen. Het belang van de stichting staat hierbij voorop.